



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-30/19-E

Název	Gymnázium a Střední odborná škola Přelouč
Sídlo	Obránců míru 1025, 535 01 Přelouč
E-mail	skola@gyosas-prelouc.cz
IČ	72543159
Identifikátor	691003009
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Miroslav Pavlata
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Obránců míru 1025, 535 01 Přelouč Jaselská 1499, 535 01 Přelouč Jaselská 1507, 535 01 Přelouč
Termín inspekční činnosti	12. – 15. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium a Střední odborná škola Přelouč (dále jen škola) vykonává činnost střední školy a domova mládeže. Ve školním roce 2018/2019 probíhá výuka v oborech vzdělání 79-41-K/81 *Gymnázium* a 34-53-L/01 *Reprodukční grafik pro média*, v nichž se dosahuje v denní formě vzdělávání středního vzdělání s maturitní zkouškou (délka vzdělávání 4 roky), 34-53-H/01 *Reprodukční grafik*, 23-68-H/01 *Mechanik opravář motorových vozidel* a 33-56 H/01 *Truhlář*, v nichž se dosahuje v denní formě vzdělávání středního vzdělání s výučním listem (délka vzdělávání 3 roky).

V době inspekční činnosti vykazovala škola 421 žáků (z toho 211 žáků oboru vzdělání *Gymnázium* a 79 žáků oboru vzdělání *Reprodukční grafik pro média*), což bylo 70 % z nejvyššího povoleného počtu žáků uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení.

Ve škole bylo 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, čtyři žáci měli individuální vzdělávací program.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci prvním rokem a k zajištění provozu i pedagogického vedení školy využívá svoje předcházející zkušenosti získané v pozici zástupce ředitele v jiné škole. Zároveň postupně přistupuje k dílčím změnám v organizaci pedagogického procesu a řízení školy, které vycházejí z koncepce rozvoje školy zpracované za účelem konkurzního řízení na místo ředitele školy. Koncepce analyzuje současný stav a určuje žádané cíle ve všech významných oblastech (výchovně vzdělávací proces, personální rozvoj školy, vedení a řízení školy, spolupráce s rodiči, školami, propagace školy, materiálně technické vybavení). Ředitel provedl organizační změnu ve vedení školy, jmenoval svého statutárního zástupce a nově vymezil kompetence dalších dvou zástupců. Změny v organizační struktuře podporují efektivní řízení školy a její další rozvoj. Nově se na řízení školy podílejí vedoucí předmětových komisí. Významným cílem je sjednocení školy jako celku, neboť v minulosti přetrvávalo rozdělení školy v různých oblastech v důsledku předchozího sloučení dvou samostatných subjektů. Ředitel školy zřídil školní poradenské pracoviště, které řeší problémy ve škole jako celku. Postupně je zaváděna elektronizace školní dokumentace (např. třídní knihy, výkazy, spisová služba), čímž je zlepšena přehlednost, transparentnost a kontrola činností. Vzhledem k nižšímu počtu žáků ve srovnání s předcházejícím rokem, analyzuje ředitel školy příčiny a cíleně se zabývá propagací školy a informovaností veřejnosti o aktivitách školy, a to i ve vzdálenějších regionech. Pravidla týkající se činností školy jsou nastavena ve vnitřních dokumentech školy. Vytváří se systém kontrolní činnosti včetně činnosti hospitační, kterou v současné době realizují zejména zástupci ředitele školy. S řešenými záležitostmi jsou seznamováni pedagogičtí pracovníci na pravidelných provozních poradách a pedagogických radách, možnost vyjádřit se k chodu školy mají i žáci prostřednictvím *školního parlamentu*.

Pedagogický sbor je tvořen zejména odborně kvalifikovanými učiteli, vychovateli a asistentem pedagoga. Několik učitelů, kteří nesplňují podmínky odborné kvalifikace, studuje k doplnění kvalifikace, ředitel prokázal snahu zajistit vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je uskutečňováno, a to zejména se zaměřením na prohlubování a rozšiřování odborných znalostí.

Ve školním poradenském pracovišti vzájemně spolupracují koordinátor školního poradenského pracoviště, výchovný poradce a metodik prevence. O aktuálních problémech informují na poradách školy. Metodik prevence aktualizuje *Minimální preventivní program*, a to na základě vyhodnocení rizikových jevů za minulé období (např. záškoláctví, alkohol,

nevhodné chování mezi žáky, k učitelům). Jsou pořádány přednášky z různých rizikových oblastí (např. drogy, šikana, dopravní tematika, sexuální výchova) a současně jsou jednotlivá témata zařazována do některých vyučovacích předmětů. Jako preventivní opatření byl upraven *Školní řád* v oblasti řešení rizikových jevů, zjištěné problémy jsou řešeny neprodleně a kárná opatření jsou nově zaznamenávána do systému *Bakalář*. Dalším preventivním opatřením jsou realizované *adaptační kurzy* pro žáky prvních ročníků. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, a to hlavně v oblasti práce se žáky se specifickými poruchami učení. Výchovný poradce zprostředkovává informace ostatním vyučujícím.

Materiálně technické podmínky umožňují plnění školních vzdělávacích programů vyučovaných oborů vzdělání. Škola pro výuku odborného výcviku disponuje vlastními dílnami (dílnskými učebnami) a pracovišti, a doplňkově využívá pracoviště v reálném prostředí u smluvních partnerů, kde žáci přicházejí do kontaktu i s moderními technologiemi a technickým vybavením. Od minulé inspekční činnosti došlo k přemístění a modernizaci pracovišť a dílen oboru vzdělání *Truhlář*. V roce 2018 byla také dokončena rekonstrukce tělocvičny, modernizace učebny chemie, dále byly vybaveny některé třídy novými školními lavicemi a vestibul vstupními turnikety. Celkově však i přes uvedená zlepšení materiálně technické vybavení a prostředí školy působí neesteticky, je nepodnětné, a tak nepřispívá k vytváření příznivé atmosféry pro vzdělávání ani k vytváření potřebných žákovských kompetencí.

Domov mládeže je součástí areálu, kde je realizováno praktické vyučování. K ubytování slouží základní vybavení pro odpočinek, sebevzdělávání ubytovaných žáků, aktivní využívání volného času či hygienu. Přestože některé materiálně technické vybavení je starší a viditelně opotřebované, je funkční.

Pro zkvalitnění podmínek vzdělávání škola využívá další finanční prostředky z různých zdrojů (např. rozvojové programy MŠMT nebo EU, pronájmy, poskytování služeb). Získané prostředky byly využity mimo jiné i na zakoupení 20 tabletů pro učitele, na podporu vyučujících v anglickém jazyce, na vzdělávání pedagogů, sdílení zkušeností s pedagogy z různých škol, na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem nebo zakoupení multifunkčního zařízení pro tisk.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Teoretické vyučování se vyznačovalo zpravidla příjemnou atmosférou, kterou byly vytvářeny dobré podmínky pro vzdělávání. Ve výuce učitelé při plánování výuky vycházeli zejména z požadavků školních vzdělávacích programů, méně již ze žákovských znalostí a dovedností ve vztahu k požadavkům školních vzdělávacích programů. V průběhu vyučovacích hodin nebylo zpravidla provedeno opakování, či ověřování znalostí, které by pomohlo identifikovat problémová místa v žákovských znalostech. Využívané metody a formy práce ve sledované výuce zejména odborných předmětů vůbec neaktivizovaly žáky nebo je aktivizovaly jen v malé míře. Větší míra aktivizace žáků a jejich efektivní zapojení do procesu vzdělávání bylo zaznamenáno především ve výuce matematiky a fyziky u žáků v oboru vzdělání *Gymnázium*, kdy zejména v hodinách fyziky byli žáci účastní různých pokusů i za využití didaktické a další techniky. V těchto případech, kdy byli žáci zapojeni do vlastního průběhu výuky, spolupracovali s učitelem, prokazovali dosažení příslušných kompetencí a získávali zpětné informace o kvalitě svých znalostí. Převažovala frontální výuka, v odborných předmětech někdy i formou přednášky, s dominantním postavením učitele, který předával hlavně hotové poznatky. Výraznější práce s informacemi nebyla zaznamenána. Menší důraz byl kladen na motivaci žáků, a to počínaje vymezením cíle

vyučovací hodiny. Efektivní samostatná práce žáků nebyla zpravidla zařazena. V případě grafických činností žáků byl zjištěn u řady z nich nedbalý přístup a rovněž i chyby ve zpracování. Pro zvýšení názornosti se učitelé někdy opírali o trojrozměrné učební pomůcky a promítané prezentace obrázků, videí a textů (ne vždy kvalitní), které v ojedinělých případech doplňovali nákresey a poznámkami na tabuli. Ve struktuře sledovaných hodin většinou chybělo širší celkové závěrečné shrnutí, upevňování probíraného učiva a ověřování naplnění stanovených cílů vzdělávání včetně závěrečného motivačního zhodnocení průběhu hodiny. Cílené sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků jako možnost zvýšení jejich aktivity a motivace nebyly zaznamenány. Společným pozitivním rysem realizované výuky bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech a zejména ve vztahu k využití poznatků v praxi.

Dílčí odlišnosti byly zaznamenány v jazykovém vzdělávání. Vyučovací hodiny českého jazyka a literatury byly přehledné a promyšleně strukturované, žáci pracovali ve skupinách, s využitím kooperace. V úvodu hodiny se učitelé většinou věnovali opakování, vytvářeli prostor pro procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností. Obvykle dbali na to, aby se ke slovu dostalo co nejvíce žáků. Pokud byly v hodině ověřovány znalosti (zkoušení), hodnocení proběhlo podle předem známých kritérií. Učitelé uplatňovali individuální přístup formou nabízené pomoci žákům, zejména v situacích, kdy žáci pracovali samostatně. Zvolené umělecké texty přispívaly rozvoji čtenářské gramotnosti, jejich výběr podporoval rozvoj emocionálního prožívání, případně kreativitu žáků. Výuka cizích jazyků byla vedena většinou v příslušném jazyce, někdy byl však příliš dominantní učitel, a jen občas se dařilo do výuky zapojit ve větší míře žáky. V některých částech výuky se velmi dobře pracovalo s chybou. V hodinách anglického jazyka byla využita asistence rodilé mluvčí, kterou se na jeden rok podařilo škole získat prostřednictvím projektu *Fulbright*.

Odborný výcvik byl prováděn prostřednictvím zejména cvičných, méně již produktivních činností pod vedením učitelů na pracovištích školy nebo pod vedením instruktora na pracovišti smluvního partnera, kde vycházel především ze žákovských znalostí a dovedností. Žákům byly poskytovány informace o kvalitě jejich práce využitelné k jejich dalšímu učení, hodnocena byla i jejich produktivita práce. Zaznamenán byl obvykle individuální přístup pedagogů k žákům, instruktážní ukázky jednotlivých úkonů a činností, v některých případech i výrazná motivace k dodržování technologických postupů, k dosažení požadovaných výsledků a k pečlivosti. Přesto v některých případech byla zjištěna nedůslednost v činnostech pedagogických pracovníků (např. nekvalitní grafický projev na tabuli). Vesměs bylo dbáno na dodržování a upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. Výsledky jednotlivých činností žáků převážně odpovídaly požadavkům školních vzdělávacích programů pro příslušný obor a ročník vzdělávání a zadání úkolu.

Činnost v domově mládeže odpovídá materiálním a personálním možnostem. Žáci využívají vybavení domova mládeže k aktivnímu odpočinku, k samostudiu a přípravě na výuku. Zaměření volnočasových aktivit ubytovaných je převážně na sportovní činnosti, či kulturu, a to zejména individuální formou v rámci osobního volna. Sledováno bylo pozitivní klima a vzájemně přátelská komunikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání na úrovni tříd i jednotlivců, eviduje je v rámci čtvrtletních jednání pedagogické rady, pro která jsou připravovány souhrny čtvrtletních výsledků vzdělávání žáků. Výsledky vzdělávání se škola zabývá i na týdenních poradách

vedení školy. Ke zjišťování výsledků vzdělávání využívají učitelé obvyklý systém ověřování znalostí žáků (ústní zkoušení, testy, písemné práce). Vedení školy provádí analýzy jak průběžných výsledků vzdělávání žáků, tak i výsledků maturitních zkoušek. Ve škole jsou ustaveny a pracují předmětové komise, kde se v rámci jednání mj. řeší i některé otázky spojené s hodnocením výsledků vzdělávání. Žákům jsou k dispozici konzultační hodiny vypisované učiteli a doučování žáků ohrožených neúspěchem, a to zejména z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. Vedení školy v této oblasti účelně spolupracuje i se školským poradenským zařízením, významná je spolupráce školy se zákonnými zástupci. Vlastní hlubší vyhodnocení příčin neúspěšnosti některých žáků včetně případného vlivu přístupu jednotlivých pedagogů na hodnocení žáků a následné přijetí opatření nebylo zatím novým vedením školy provedeno. Zvýšená absence některých žáků je vedením školy monitorována, v případě neomluvené absence je spolu s dalšími přestupky vůči školnímu řádu důsledně řešena v rámci možných kárných opatření a hodnocení chování na konci pololetí. Jako významný motivační nástroj jsou třídními učiteli a ředitelem školy běžně využívány pochvaly a žáci tak jsou oceňováni za mimořádně kvalitní výsledky a činy.

Celkové hodnocení na konci druhého pololetí minulého školního roku a v prvním pololetí školního roku 2018/2019 ukazuje nižší úroveň žákovských vědomostí a dovedností v některých předmětech v nižších ročnících oborů vzdělání odborného vzdělávání, mj. také v předmětech společné i profilové části maturitní zkoušky. Průměrné hodnocení v těchto předmětech se pohybovalo i nad průměrem 3,00 ve třídě. Z analýzy klasifikace žáků za poslední dvě uzavřená klasifikační období vyplynulo také poměrně časté hodnocení žáků zejména stupněm dostatečný, a to nejen v prvních ročnících, ale také ve vyšších, i posledních ročnících vzdělávání. V prvním pololetí školního roku 2018/2019 z celkového počtu 219 žáků v odborném vzdělávání, prospělo s vyznamenáním 6 žáků, a naopak 40 žáků neprospělo a 61 nebylo hodnoceno, a to obvykle z důvodu vysoké absence. Významně lepší hodnocení žáků bylo zjištěno podle očekávání v oboru vzdělání *Gymnázium*, kde z celkového počtu 211 v prvním pololetí školního roku 2018/2019 prospělo s vyznamenáním 67 žáků a naopak 6 neprospělo a 12 žáků nebylo hodnoceno.

Porovnáním výsledků vzdělávání s absencí žáků ve vzdělávání je možné konstatovat, že s úspěšností ve vzdělávání absence žáků obvykle přímo souvisí. Žáci s vyšší absencí mnohdy patřili k žákům ohroženým studijní neúspěšností. K žákovské neúspěšnosti přispívá i někdy malá motivace žáků k učení, resp. k dosažení výborných studijních výsledků, absence systematického ověřování vstupních znalostí a dovedností, a jak se při hospitační činnosti projeví, tak i v některých případech zvolené metody a formy práce.

Z rozboru výsledků hodnocení maturitních zkoušek za minulé školní roky vyplynulo, že výsledky maturitních zkoušek byly kvalitní a jako celek nad celostátním průměrem v dané skupině oborů vzdělání. V oboru vzdělání *Gymnázium* byli po opravné zkoušce v podzimním zkušebním termínu, kdy pouze jeden žák opravoval jednu část společné části maturitní zkoušky, všichni žáci úspěšní. V oboru vzdělání odborného vzdělávání *Reprodukční grafik pro média* byla vyšší neúspěšnost v jarním zkušebním období významně snížena v rámci opravných zkoušek v podzimním zkušebním období. Celková neúspěšnost pak byla pouze 19%, ale stále nad celostátním průměrem v dané skupině oborů vzdělání v profilové části maturitní zkoušky.

Z rozboru výsledků hodnocení závěrečných zkoušek žáků v oborech vzdělání s výučním listem za minulý školní rok vyplynulo, že neúspěšnost žáků, kteří vykonali závěrečnou zkoušku, byla v jarním zkušebním období přibližně jen 8%. Neúspěšní žáci u závěrečné zkoušky a žáci, kteří nemohli vykonat zkoušky v jarním zkušebním období, byli následně úspěšní v podzimních zkušebních termínech.

Žáci oborů vzdělání s maturitní zkouškou se účastní soutěží, např. soutěže *České hlavičky*, ve které dosáhl jeden z žáků ocenění za výsledky výzkumu v oblasti biochemie. Žáci prezentují své vědecké projekty také na *Juniorské vědecké konferenci*. Každoročně škola pořádá *Dny s automechanikem*, které mají za cíl seznámit žáky základních škol a i veřejnost s nabízeným oborem. Žáci oborů vzdělání s výučním listem se účastní soutěží vyhlášených regionálními firmami, např. soutěže o nejlepší design kelímku. K rozvoji jazykových znalostí žáků školy přispívá i projekt *Edison*, v rámci kterého se žáci z různých zemí světa jeden týden účastní vzdělávání a bydlí v rodinách žáků školy.

Škola věnuje pozornost dopravní výchově v prvním až čtvrtém ročníku osmiletého gymnázia. V rámci vzdělávání organizuje pro zájemce cyklovýlety, při nichž jsou žáci prakticky seznamováni s dopravně-bezpečnostní tematikou. Pro žáky organizuje besedy a přednášky s městskou policií v Přelouči.

Škola spolupracuje s mnoha firmami, díky kterým žáci mohou uplatnit teoretické poznatky v reálné praxi, v oblasti jazykové i s Univerzitou Pardubice. Významným partnerem pro školu jsou rodiče žáků, kteří se podílejí na činnosti *Spolku přátel Gymnázia a SOŠ*.

Závěry

Vývoj školy

- Nově vybudované materiálně technické zázemí pro obor vzdělání *Truhlář*,
- zabezpečení vstupu do hlavní budovy školy,
- elektronizace školní dokumentace.

Silné stránky

- Zájem podnikatelských subjektů o spolupráci se školou.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nemoderní, opotřebované, nepodnětné materiálně technické podmínky školního prostředí, které nevytvářejí příznivou atmosféru pro vzdělávání,
- malá různorodost využívaných metod a forem práce ve vzdělávání, a to zejména v teoretickém vyučování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvořit funkční kontrolní systém, včetně kontroly kvality vzdělávání,
- zajistit vzdělávání učitelů teoretického vyučování v oblasti používaných metod a forem práce vedoucí k efektivní motivaci a aktivizaci žáků,
- od počátku vzdělávání žáků ve škole vytvářet studijní návyky, zajistit včasnou diagnostiku studijních problémů žáků, následně je efektivně řešit, a tak předcházet studijnímu neúspěchu,
- více motivovat žáky k dosahování lepších studijních výsledků,
- zlepšit materiální technické vybavení školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 2. 2019
2. Koncepce rozvoje školy 2018 – 2024
3. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2018/2019
4. Školní vzdělávací program domova mládeže platný ve školním roce 2018/2019
5. Školní matrika aktuální stav
6. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2018/2019 podílejí na vzdělávání žáků
7. Dokumentace k plánům a realizaci hospitační činnosti pro školní rok 2018/2019
8. Výroční zpráva školy za školní rok 2017/2018
9. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2018/2019
10. Rozvrh hodin praktického vyučování ve školním roce 2018/2019
11. Třídní knihy platné pro školní rok 2018/2019 (výběr)
12. Deníky odborného výcviku pro školní rok 2018/2019 (výběr)
13. Deník výchovné skupiny ve školním roce 2018/2019 (výběr)
14. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování, školní rok 2018/2019 (výběr)
15. Školní řád s platností od 1. 2. 2019 včetně příloh
16. Vnitřní řád domova mládeže při Gymnáziu a Střední odborné škole Přelouč, platný od 1. 9. 2013
17. Výchovné poradenství – aktuální dokumentace (výběr)
18. Záписы z jednání pedagogické rady za školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Moore, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Moore v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

Ing., Mgr. Milan Jedlička, odborník na grafiku

Ing. Mgr. Milan Jedlička v. r.

V Pardubicích 25. 2. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Miroslav Pavlata, ředitel školy

Ing. Miroslav Pavlata v.r.

V Přelouči 1. 3. 2019